2-25021596-12-2-18022025
dosar nr. 2-2494/2025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 martie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
în componența: Președintele ședinței, judecător Ciprian Valah
Grefier Valeria Marcoci

examinând în ședință publică de judecată cauza civilă la acțiunea înaintată de Stratan Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg și executorul judecătoresc Talmaci Roman, privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești,-

a c o n s t a t a t:

Pretenții revendicate

La 14.02.2025, reclamantul Stratan Gheorghe a înaintat în judecată prezenta acțiune împotriva pârâtului Ministerul Justiției prin care solicită: **1**.a constata încălcat dreptul reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, pentru perioada 27.10.2009-05.02.2025; **2**.a încasa din bugetul statului prin intermediul pârâtului în beneficiul reclamantului prejudiciul moral în mărime de 30.000 euro, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, pentru perioada 27.10.2009-05.02.2025; **3**.a încasa din bugetul statului prin intermediul pârâtului în beneficiul reclamantului taxa de timbru în mărime de 200 lei.

În fapt, reclamantul menționează că prin hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, examinând cauza civilă la acțiunea înaintată de Stratan Gheorghe împotriva Consiliului și Primăriei mun. Chișinău privind declararea ilegală a refuzului de a acorda spațiu locativ și obligarea Primăriei mun. Chișinău să acorde spațiu locativ a hotărât: a admite acțiunea; a declar ilegal refuzul Primăriei mun. Chișinău privind acordarea spațiului locativ; a obliga Primăria mun. Chișinău să asigure judecătorul Stratan Gheorghe cu locuință în condițiile legii, luând în calcul și suprafața suplimentară de 15 m^2.

Reclamantul reține că la 16.04.2010, a depus la Oficiul de Executare a hotărârilor judecătorești Centru, mun. Chișinău, cerere prin care a solicitat executarea silită a hotărârii instanței de contencios administrativ a Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, privind obligarea Primăriei mun. Chișinău de a-i asigura familia formată din trei persoane cu locuință în condițiile legii, luând în calcul și suprafața suplimentară de 15 m.p., în termenii prevăzuți de legislația în vigoare.

Reclamantul menționează că prin încheierea nr.12-1020/2010, privind primirea spre executare a documentului executoriu, intentarea procedurii de executare și stabilirea termenului de executare benevolă din 29.04.2010, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg din cadrul Oficiului de executare Centru al DE MJ RM, examinând cererea creditorului privind primirea spre executare silită a documentului executoriu nr.3-169/09 din 27.10.2009, emis de Curtea de Apel Bălți, a dispus: 1.a primi spre executare documentul executoriu nr.3-169/09 din 27.10.2009, emis de Curtea de Apel Bălți privind obligarea Primăriei mun. Chișinău să asigure judecătorul Stratan Gheorghe cu locuință în condițiile legii, luând în calcul suprafața suplimentară de 15 m^2 și a intenta procedura de executare; 2.a obliga Primăria mun. Chișinău/Consiliul mun. Chișinău să execute documentul executoriu imediat; 3.a înștiința Primăria mun. Chișinău că potrivit art.9 Cod de executare, cerințele executorului judecătoresc înaintate conform Codului de executare și alte acte normative sunt obligatorii pentru toate autoritățile publice, persoanele juridice, persoanele cu funcții de răspundere și persoanele fizice. Conformi art.149 Cod de executare, pentru neexecutarea cerințelor executorului judecătoresc, persoanelor cu funcții de răspundere vinovate li se pot aplica sancțiuni sub formă de amendă; 4.a informa în termenul stabilit mai sus Oficiul de Executare Centru despre măsurile întreprinse în vederea executării prezentei la adresa bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 345 apelând la nr nostru de ieșire.

Reclamantul reține că potrivit răspunsului Primăriei mun. Chișinău din 21.07.2010, Primăria a examinat încheierea executorului nr.12-1020/10 din 29.04.2010, privind primirea spre executare a documentului executoriu, intentarea procedurii de executare și stabilirea termenului de executare benevolă emis de Curtea de Apel Bălți nr.3-169/09 din 27.10.2009 și a adus la cunoștință că la moment executarea hotărârii instanței de judecată nu este posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală. Din aceste considerente autoritățile administrației publice locale nu au posibilitatea să execute hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori. Totodată, Consiliul mun. Chișinău nu dispune în prezent de mijloace financiare necesare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor instanțelor de judecată privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori. Pentru soluționarea definitivă a problemei respective Primăria mun. Chișinău a înaintat mai multe demersuri către Guvern prin care a solicitat alocarea de mijloace financiare pentru construcția spațiului locativ în vederea executării hotărârilor judecătorești definitive și irevocabile.

Reclamantul menționează că prin încheierea nr.026-12-1020/10 din 13.06.2013, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg, deținând procedura de executare nr.12-1020/10 din 26.04.10, intentată în baza documentului executoriu nr.3-169/09 din

27.10.2009, emis de Curtea de Apel Bălți, a dispus strămutarea documentului executoriu la executorul judecătoresc Talmaci Roman.

La 12.06.2013, executorul judecătoresc Talmaci Roman a emis actul de preluare a executării documentului executoriu respectiv.

Reclamantul reține că la 13.06.2013, a depus în adresa executorului judecătoresc Talmaci Roman cerere prin care a solicitat continuarea măsurilor de executare a documentului executoriu și a solicitat aprobarea tranzacției de împăcare prin compensarea costului apartamentului cu 2 odăi.

Reclamantul menționează că în scrisoarea executorului judecătoresc Talmaci Roman din 22.05.2015, către Consiliul și Primăria mun. Chișinău, executorul a indicat că în procesul executării a constatat că administrația publică locală dispune în proprietate de apartamentul nr.132 din str. Miron Costin nr.19/6, mun. Chișinău, cu suprafața de 53,2 m.p., respectiv executorul propune a examina posibilitatea acordării acestui apartament creditorului Stratan Gheorghe cu titlu de executare a hotărârii judecătorești nr.3-169/2009 din 27.10.2009, emisă de Curtea de Apel Bălți, prin emiterea unei decizii și eliberarea Ordinului de repartiție în acest sens. În concluzie, executorul a menționat suplimentar că acordarea spațiului locativ creditorului Stratan Gheorghe va absolvi Statul Republica Moldova de o nouă condamnare la Curtea Europeană pentru neexecutarea hotărârii judecătorești nr.3-169/2009 din 27.10.2009.

Reclamantul reține că potrivit răspunsului Primăriei mun. Chișinău din 11.06.2015, Primăria a examinat încheierea executorului nr.003-372r/15 din 22.05.2015, privind executarea documentului executoriu nr.3-169/2009 din 27.10.2009, emis de Curtea de Apel Bălți prin care a fost obligată să asigure cu spațiu locativ pe Stratan Gheorghe conform legislației. Primăria a adus la cunoștință că pentru a examina posibilitatea executării documentului executoriu este necesar ca creditorul Stratan Gheorghe să prezinte actele prevăzute în Regulamentul privind ordinea de acordare a încăperilor de locuit în Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.405 din 25.11.1987, iar actele urmează a fi prezentate la Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Consiliului mun Chișinău.

Reclamantul menționează că prin cererea din 17.06.2015, a solicitat aplicarea interdicției de înstrăinare a apartamentului nr.132 din str. Miron Costin 19/6, iar prin încheierea executorului judecătoresc Talmaci Roman din 17.06.2015, s-a aplicat interdicție de înstrăinare asupra acestui apartament, s-a obligat Primăria și Consiliul mun. Chișinău de a nu permite efectuarea oricăror modificări în privința acestui apartament prin darea în locațiune, proprietate privată unei persoane terțe, precum și emiterea deciziilor de formare a unor noi bunuri imobile prin separarea, divizarea, comasarea sau combinarea bunului imobil menționat, precum și eliberarea ordinului de repartiție, fără acordul executorului judecătoresc.

Reclamantul reține că prin scrisoarea executorului judecătoresc Talmaci Roman din 18.02.2016, s-a obligat Primăria/Primarul mun. Chișinău/Secretarul Consiliului municipal, în măsura capacităților lucrative ale Consiliului mun. Chișinău

următoarele: 1.a convoca ședința Consiliului mun. Chișinău cu includerea pe ordinea de zi a chestiunii privind stabilirea modului de executare a hotărârilor conform listei din Anexă (44 creditori, inclusiv Stratan Gheorghe), informând executorul în prealabil; 2.a informa executorul despre deciziile sau actele administrative emise anterior sau în continuare de organul administrativ public ce se referă la documentele executorii prezentate conform listei din anexă, cu anexarea copiilor autentificate.

Reclamantul menționează că potrivit răspunsului Primăriei mun. Chișinău din 09.03.2016, la momentul actual executarea hotărârilor instanței de judecată nu este posibilă din cauza lipsei spațiului locativ liber în mun. Chișinău, fapt generat de procesul de privatizare a fondului de locuințe, ceea ce a redus substanțial imobilul cu destinație locativă aflat în proprietate municipală. Din aceste considerente, autoritățile administrației publice locale nu au posibilitatea să execute hotărârile definitive și irevocabile ale instanțelor de judecată privind asigurarea creditorilor cu spațiu locativ.

Reclamantul reține că prin cererea din 01.08.2016, a solicitat aplicarea sechestrului asupra apartamentului nr.46 din str. Dimineții nr.3, mun. Chișinău, cu obligarea Primăriei mun. Chișinău să-i elibereze bonul de repartiție în vederea executării hotărârii judecătorești.

Reclamantul menționează că prin încheierea executorului judecătoresc Talmaci Roman din 03.08.2016, s-a aplicat interdicție de înstrăinare asupra apartamentului nr.46, indicat supra. S-a obligat Primăria și Consiliul mun. Chișinău de a nu permite efectuarea oricăror modificări în privința acestui apartament nr.46, prin darea în locuțiune, proprietate privată unei persoane terțe, precum și emiterea deciziilor de formare a unor noi bunuri imobile prin separarea, divizarea, comasarea sau combinarea bunului imobil menționat, precum și eliberarea ordinului de repartiție, fără acordul executorului judecătoresc. S-a obligat Primăria și Consiliul mun. Chișinău să examineze posibilitatea repartizării acestui apartament beneficiarului conform hotărârii judecătorești aflate în gestiunea executorului judecătoresc, cu informarea executorului judecătoresc despre acțiunile întreprinse.

Reclamantul reține că potrivit scrisorii executorului judecătoresc Talmaci Roman din 03.08.2016, către Consiliul și Primăria mun. Chișinău, și Direcția generală locativ-comunală și amenajare, în procesul executării documentului executoriu s-a constatat că Primăria și Consiliul mun. Chișinău dispun în proprietate de apartamentul nr.46 din str. Dimineții 3, mun. Chișinău, asupra căruia a fost aplicată interdicție de înstrăinare la cererea creditorului urmăritor. Astfel, prin prezenta, în scopul executării cu succes a documentului executoriu propune de a acorda apartamentul nr.46, creditorului prin emiterea unei decizii și eliberarea ordinului de repartiție. În concluzie, executorul menționează suplimentar că acordarea spațiului locativ creditorului va absolvi Statul Republica Moldova de o nouă condamnare la CtEDO pentru neexecutarea hotărârii judecătorești nr.3-169/2009 din 27.10.2009, emisă de Curtea de Apel Bălți.

Reclamantul menționează că a anexat la scrisoare (în copie): hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009; buletinele de identitate pe numele

creditorului, pe numele lui Stratan Elena și Stratan Sergiu; legitimația creditorului; Certificat de căsătorie nr.16; Adeverință nr.1067, emisă de Primăria or. Călărași.

Reclamantul reține că potrivit răspunsului Primăriei mun. Chișinău din 11.08.2016, Primăria a examinat încheierea executorului nr.003-288r/16 din 03.08.2016, privind aplicarea interdicției de înstrăinare asupra apartamentului nr.46 și a adus la cunoștință că această încheiere a fost contestată conform legislației. Astfel, după pronunțarea unei hotărâri definitive și irevocabile a instanței de judecată investită cu formulă executorie, Primăria mun. Chișinău va reveni la examinarea problemei.

Reclamantul menționează că pe parcurs, la 28.09.2017, cu concursul executorului judecătoresc Talmaci Roman, a expediat către Consiliul și Primăria mun. Chișinău, și Direcția generală locativ-comunală și amenajare, următoarele documente (în copie): hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009; buletinele de identitate pe numele creditorului, pe numele lui Stratan Elena și Stratan Sergiu; Legitimație pe numele creditorului; Certificat de căsătorie nr.16; Adeverință nr.860 din 15.06.2015, emisă de Primăria sat. Nișcani, r-nul Călărași; Certificat de naștere Stratan Sergiu; Certificat de naștere Stratan Gheorghe; Cerere-acord din numele Stratan Elena; Cerere-acord din numele lui Stratan Sergiu; Comunicat nr.07-13/453 din 08.09.2017; Planul apartamentului nr.46 din str. Dimineții 3; Comunicat nr.35/7-4-6646 din 05.09.2017, emis de Inspectoratul General de Poliție; Actul de deces nr.2432 din 09.06.2014, pe numele Poluătcova Galina; Fișa locuinței nr.013495 din 21.08.2017.

Reclamantul reține că în răspunsul Primăriei din 14.06.2018, se menționează că la 24.05.2018, în cancelaria Primăriei mun. Chișinău, s-a înregistrat interpelarea nr.06-116/3538, privind executarea documentului executoriu nr.3-169/2009 din 27.10.2009, emis de Curtea de Apel Bălți privind obligarea Primăriei mun. Chișinău să asigure creditorul Stratan Gheorghe cu locuință în condițiile Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20.07.1995 (luând în considerație că creditorul Stratan Gheorghe locuiește cu soția Stratan Elena și fiul Stratan Serghei în or. Călărași). În urma examinării s-a constatat că Stratan Gheorghe este creditor-urmăritor al Primăriei mun. Chișinău și dispune de dreptul de a fi asigurat cu spațiu locativ. Astfel, în scopul posibilității examinării cererii urmează să prezinte administrației publice locale dovada că spațiul nominalizat este o încăpere izolată, apartamentul este cu statut locativ, liber și lipsit de vicii. În urma solicitării, Direcția generală locativ-comunală și amenajare s-a adresat cu o interpelare la ÎMGFL nr.1 și ÎMGFL nr.18 privind eliberarea fișei de locuințe, tabelului nominal și informației solicitate referitor la ap.46 din str. Dimineții 3, ap.31 din str. Zelinski 3 și ap.21 din str. Kiev 2.

Reclamantul menționează că la 18.05.2018, executorul judecătoresc Talmaci Roman a propus repetat Consiliului și Primăriei mun. Chișinău, și Direcției generale locativ-comunală și amenajare, examinarea posibilității acordării apartamentului nr.46

din str. Dimineții 3, mun. Chișinău, creditorului Stratan Gheorghe, prin emiterea unei decizii și eliberarea ordinului de repartiție.

Reclamantul reține că prin încheierea executorului judecătoresc Talmaci Roman din 13.06.2018, a fost obligată repetat Primăria mun. Chișinău să asigure judecătorul Stratan Gheorghe cu locuință în condițiile legii luând în considerație și suprafața suplimentară de 15 m.p., să informeze executorul judecătoresc și creditorul despre executarea prezentei încheieri în termen de 10 zile de la data recepționării.

Reclamantul menționează că prin cererile executorului judecătoresc din 24.07.2018, adresate Ministerului Justiției, s-a solicitat acordarea asistenței juridice internaționale în vederea executării documentului executoriu respectiv.

Reclamantul reține că potrivit scrisorii executorului judecătoresc Talmaci Roman din 01.02.2019, către Primăria mun. Chișinău și IP Botanica, s-a stabilit ieșirea executorului la adresa mun. Chișinău, str. Dimineții 3, la 19.02.2019, ora 13.00, în vederea aplicării sechestrului asupra ap.46 din str. Dimineții 3, mun. Chișinău.

Reclamantul menționează că la 19.02.2019, executorul judecătoresc Talmaci Roman a întocmit procesul-verbal corespunzător la fața locului.

Reclamantul reține că potrivit răspunsului Primăriei mun. Chișinău din 18.02.2019, prin încheierea Judecătoriei Rîșcani nr.2-1572/2017 din 20.03.2017, a fost admisă contestația Consiliului mun. Chișinău, casată încheierea executorului nr.003-288r/16 din 03.08.2016 și s-a anulat măsura de asigurare prin care a fost aplicat sechestru asupra ap.46 din str. Dimineții 3, mun. Chișinău.

Reclamantul menționează că la 08.05.2024, executorul judecătoresc Talmaci Roman a expediat interpelare în adresa ÎMGFL nr.1 prin care a solicitat extrasul din fișa locuinței și extras din tabelul nominal al ap.31 din str. N. Zelinski 3, ap.46 din str. N. Titulescu 22 și ap.46 din str. Dimineții 3, mun. Chișinău.

Reclamantul reține că potrivit somației executorului din 23.01.2025, Primăria mun. Chișinău a fost somată de a iniția procedura de eliberare a ordinului de repartiție creditorului în privința ap.31 din str. N. Zelinski 3, mun. Chișinău.

Reclamantul afirmă că din prisma înscrisurilor menționate se atestă un comportament activ al creditorului și executorului care întreprind acțiuni spre executarea documentului executoriu, însă din probele indicate rezultă eschivarea intenționată a debitorului procedurii de executare, Primăria și Consiliul mun. Chișinău, de la executarea hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, care sub orice pretext mai mult de 15 ani se eschivează de la executarea hotărârii irevocabile.

Reclamantul invocă în susținerea acțiunii Legea nr.87 din 21.04.2011, *privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești*, din are rezultă că orice persoană care consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în judecată o acțiune civilă privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea

prejudiciului cauzat care se repară în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului. Astfel, repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv reclamantului.

Reclamantul menționează că potrivit art.44 alin.(5) Cod de executare, creditorul este obligat să acorde executorului sprijin pentru aducerea la îndeplinire a executării silite, iar în această ordine de idei menționează că la caz vinovăția în tergiversarea executării hotărârii judecătorești nu poate fi imputată reclamantului, deoarece din circumstanțele relatate este activ în cadrul procedurii de executare și întreprinde toate măsurile în vederea valorificării dreptului său recunoscut prin hotărâre judecătorească.

Reclamantul reține că potrivit Legii nr.87 din 21.04.2011, prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instanței de judecată, a organului de urmărire penală, a organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești sau a instituției de stat debitoare, respectiv este obligația Primăriei și Consiliului mun. Chișinău să întreprindă toate măsurile în colaborare cu organele abilitate în vederea executării hotărârii.

Reclamantul menționează că pe parcursul unei perioade îndelungate de timp (mai mult de 15 ani) i s-a cauzat continuu prejudiciu moral generat de suferințe în legătură cu neexecutarea hotărârii ce îi acordă dreptul la spațiu locativ. Or, obligația acestuia este nu doar asigurarea pentru sine a spațiului locativ, dar și pentru membrii familiei, iar neexecutarea hotărârii timp de 15 ani îi cauzează suferințe psihice avansate.

Reclamantul reține că potrivit Legii nr.87 din 21.04.2011, aplicarea și interpretarea termenilor din lege se fac din prisma legislației naționale, Convenției Europene (CEDO) și jurisprudenței Curții Europene (CtEDO), iar prevederile din art.6 §1 CEDO (dreptul la un proces echitabil), pertinente speței, denotă că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Astfel, executarea silită fiind ultima fază a procesului civil, se subscrie textului citat din Convenție și urmează să corespundă acestui deziderat.

Reclamantul menționează că deși legislația națională nu oferă o definiție a noțiunii de „termen rezonabil”, consideră că prin impunerea respectării unui astfel de termen pentru executarea unei hotărâri judecătorești legislația națională și internațională subliniază importanța faptului că aceasta trebuie să fie executată fără întârzieri de natură să compromită eficacitatea și credibilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea serviciilor organelor sale împuternicite cu atribuții de executare.

Reclamantul reține cauza Hornsby vs Grecia (hot. 19.03,1997), în care CtEDO a menționat că dreptul de acces la justiție, garantat la art.6 alin.(1) CEDO, ar rămâne

iluzoriu dacă sistemul legal intern al statului ar permite ca o hotărâre definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul uneia din părți. Este de neconceput ca art.6 CEDO să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților – proceduri care sunt echitabile, publice și se desfășoară într-un termen cât mai scurt cu putință, fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești. În interpretarea art.6 CEDO, executarea unei hotărâri judecătorești trebuie privită ca parte integrantă a unui „proces”.

Reclamantul invocă și alte cauze relevante speței din jurisprudența CțEDO, din care rezultă că este în drept să pretindă repararea prejudiciului pentru neexecutarea hotărârii judecătorești în termen rezonabil.

Reclamantul menționează că din prisma normelor de drept menționate, raportat la circumstanțele cauzei și probatoriul prezentat, rezultă expres încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, pentru perioada 27.10.2009 până în prezent (05.02.2025).

Reclamantul solicită acordarea unei satisfacții echitabile din bugetul de stat în contul reparării prejudiciului cauzat prin constatarea încălcării dreptului pretins și acordarea compensației în formă bănească pentru prejudiciul moral cauzat.

Reclamantul menționează că în speță urmează a se ține cont și de practica judiciară a Curții Supreme de Justiție în cauze similare. Totodată, reclamantul reține că perioada de neexecutare a hotărârii judecătorești îi creează o stare de frustrare și deznădejde ce îi cauzează prejudiciu moral pe care reclamantul îl estimează în sumă de 30.000 euro.

La examinarea cauzei, reclamantul Stratan Gheorghe nu s-a prezentat, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (f.d.113), conform cererii de chemare în judecată și a explicațiilor scrise anexate (f.d.115).

Pârâtul Ministerul Justiției a fost reprezentat de Stelea Teodor care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată potrivit argumentelor din referință (f.d.131-134).

Intervenientul accesoriu Ministerul Finanțelor nu s-a prezentat nici un reprezentant, dar a depus referință în care solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată și examinarea cauzei în lipsa reprezentantului (f.d.117-119).

Intervenienții accesorii Primăria și Consiliul mun. Chișinău nu s-a prezentat nici un reprezentant, dar au depus referință în care solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f.d.106-108) și examinarea cauzei în lipsa reprezentantului (f.d.105).

Intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Ungureanu Oleg citat legal (f.d.104) nu s-a prezentat și referință nu a depus.

Intervenientul accesoriu executorul judecătoresc Talmaci Roman nu s-a prezentat, dar a depus raport motivat/explicații scrise (f.d.126).

Aprecierea instanței

Audiind reprezentantul pârâtului, examinând cauza, instanța consideră că acțiunea este întemeiată parțial având în vedere următoarele.

Referitor la pretenția din acțiune privind constatarea încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, pentru perioada 27.10.2009-05.02.2025, instanța reține următoarele circumstanțe și norme aplicabile.

Circumstanțe/probe. În admiterea acțiunii reclamantul a anexat: hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009 (f.d.19,20); actele din procedura de executare a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009 (f.d.21-100).

În respingerea acțiunii pârâtul a prezentat Raportul motivat referitor la executarea documentului executoriu (f.d.135) și actele relevante din procedura de executare silită a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009 (f.d.138-156).

Norme aplicabile. Conform art.2 din Legea nr.87 din 21.04.2011, *privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărîrii judecătorești*, (1) Orice persoană care consideră că i-a fost încălcat dreptul la [...] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări [...]. (7) Organul care reprezintă statul în instanță de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Conform art.4 din Legea nr.87 din 21.04.2011, (1) Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la […] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești […] revine Ministerului Justiției […]. (2) Instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil [...]. (3) Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris şi va conține: numele şi prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, [...] ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acţiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare şi motivarea acestora; [...]; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

Concluziile instanței. Raportând circumstanțele speței la normele enunțate, instanța consideră că este întemeiată parțial pretenția din acțiune privind constatarea încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, pentru perioada 27.10.2009-05.02.2025.

Instanța a ajuns la această concluzie în baza probelor din dosar ce confirmă că executorul judecătoresc Talmaci Roman are în procedură executarea hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009.

Instanța reține că prin hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, s-a declarat ilegal refuzul Primăriei mun. Chișinău privind acordarea spațiului locativ reclamantului Stratan Gheorghe și s-a obligat Primăria mun. Chișinău

să asigure judecătorul Stratan Gheorghe cu locuință în condițiile legii, luând în calcul și suprafața suplimentară de 15 m^2 (f.d.19,20).

Instanța constată că hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, nu este executată până în prezent.

Instanța reține că potrivit legislației sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești revine pârâtului, la caz Ministerului Justiției (*art.4 alin.(1) Legea nr.87 din 21.04.2011*).

Instanța constată că pârâtul nu a probat că neexecutarea hotărârii ar fi imputabilă reclamatului (hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009).

Or, conform legislației orice persoană care consideră că i-a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se poate adresa în judecată pentru a constata astfel de încălcare (*art.2 alin.(1) Legea nr.87 din 21.04.2011*).

Instanța reține referitor la calcularea termenului de neexecutare a hotărârii, că ziua pronunțării hotărârii nu se ia în considerare la calcularea termenului *(art.385 alin.(1) Cod civil*), iar hotărârea judecătorească este executorie când devine definitivă (*art.255 Cod de procedură civilă*).

Instanța constată că hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, invocată de reclamant în speță că nu se executată în raport cu reclamantul, nu a fost contestată în instanța de judecată superioară.

Respectiv, hotărârea Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, a devenit executorie la 12.11.2019 (după expirarea termenului de 15 zile de contestare indicat în hotărâre), iar termenul de executare a început să curgă următoarea zi la 13.11.2009.

Astfel, instanța constată că perioada de neexecutare a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, la caz a început la 13.11.2009, dar nu la 27.10.2009, după cum invocă eronat reclamantul.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele și probele reținute instanța consideră că se atestă temei de drept din prisma cadrului legal indicat supra prin care să fie admisă parțial pretenția din acțiune privind constatarea încălcării dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009 și anume la caz se atestă o neexecutare a hotărârii care a început să curgă la 13.11.2009, dar nu la 27.10.2009, după cum invocă eronat reclamantul.

Referitor la pretenția din acțiune prin care reclamantul solicită repararea prejudiciului moral pentru neexecutarea în termen rezonabil hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, instanța reține următoarele circumstanțe și norme.

Circumstanțe. Instanța reține că a admis pretenția reclamantului privind neexecutarea hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009.

Totodată, instanța reține că în susținerea pretenției privind repararea prejudiciului moral reclamantul invocă faptul că neexecutarea hotărârii judecătorești precitate îi cauzează suferințe de ordin moral o perioadă îndelungată (mai mult de 15 ani).

Norme aplicabile. Conform art.2 din Legea nr.87 din 21.04.2011, (1) Orice persoană care consideră că i-a fost încălcat dreptul la [...] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări şi repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare [...]. (2) Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la […] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se face doar în măsura în care încălcarea a avut loc din cauze ce nu pot fi imputate exclusiv persoanei care a depus cererea de reparare a prejudiciului (denumită în continuare *reclamant*). (3) Prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la […] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția […] organului responsabil de executarea hotărârilor judecătorești […]. (6) Mărimea reparației prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la [...] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se stabilește de instanța de judecată în fiecare caz în parte, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a fost comisă încălcarea, precum și de pretențiile invocate de reclamant, complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, conduita [...] autorităților relevante, durata încălcării și importanța procesului pentru reclamant.

Potrivit art.5 din Legea nr.87 din 21.04.2011, (1) În urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la […] executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral […].

Concluziile instanței. Raportând circumstanțele speței la normele enunțate, instanța consideră că este întemeiată parțial pretenția din acțiune privind repararea prejudiciului moral în mărime de 30.000 euro, pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009.

Instanța a ajuns la această concluzie în lipsa probelor ce ar confirma vina reclamantului în neexecutarea acestei hotărârii judecătorești.

Or, conform legislației orice persoană poate înainta în judecată o acțiune civilă privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, care se repară dacă încălcarea a avut loc din cauze neimputabile persoanei care a înaintat acțiunea, indiferent de vinovăția organului responsabil de executarea hotărârii (*art.2 alin.(1)-(3) Legea nr.87 din 21.04.2011*).

Totodată, conform legislației în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța decide asupra acordării unei satisfacții echitabile din bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral (*art.5 alin.(1) Legea nr.87 din 21.04.2011*).

Conform legislației, la aprecierea mărimii prejudiciului moral, instanța se conduce de următoarele criterii: 1.complexitatea cauzei; 2.comportamentul reclamantului și participanților; 3.conduita autorităților relevante; 3.miza/importanța pentru cel interesat; 4.durata încălcării (*art.2 alin.(6) din Legea nr.87 din 21.04.2011*).

Referitor la complexitatea cauzei, instanța reține că procedura de executare la caz este complexă reieșind din faptul că administrația publică locală nu dispune de spațiu locativ suficient pentru a asigura reclamantul cu spațiu locativ, din care motiv rămâne neexecutată hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009.

Referitor la comportamentul reclamantului, la caz nu se atestă că reclamantul în calitate de creditor în procedura de executare ar fi vinovat de neexecutarea hotărârii favorabile acestuia, dimpotrivă se atestă că a acordat sprijin efectiv executorului judecătoresc conform art.44 alin.(5) Cod de executare, pentru a aduce la îndeplinire executarea silită a hotărârii judecătorești.

Referitor la conduita autorităților relevante, la caz nu se atestă un comportament de tergiversare în executarea hotărârii din partea executorului, însă conform legislației prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești se repară indiferent de vinovăția instituției responsabile de executarea hotărârii sau a instituției de stat debitoare (art.2 alin.(3) din Legea nr.87).

Referitor la miza pentru cel interesat, instanța constată că executarea hotărârii este importantă pentru reclamant din motivul că rămâne în continuare fără spațiu locativ cu membrii familiei, deși are o hotărâre judecătorească favorabilă în acest sens.

Referitor la durata încălcării, instanța reține că potrivit pct.44 din *Ghidul practic de aplicare a jurisprudenței Curții Europene în materia neexecutării și/sau duratei excesive a procedurilor*, editat de Ministerul Justiției (Chișinău 2012), calculele prejudiciului moral se fac potrivit anilor și lunilor (nu și potrivit zilelor).

Respectiv, având în vedere că perioada de executare a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, a început să curgă la 13.11.2009 (reieșind din concluziile instanței expuse supra) până la data invocată de reclamant în acțiune (05.02.2025), instanța constată că perioada de neexecutare a hotărârii din speță constituie 13.11.2009-februarie 2025 (luna februarie 2025 fiind inclusă integral), respectiv hotărârea nu se execută o perioadă de **15 ani și 3 luni**.

Reieșind din criteriile de apreciere a mărimii prejudiciului moral indicate supra, instanța consideră că este întemeiată pretenția reclamantului privind repararea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii judecătorești din speță.

Însă, instanța consideră că prejudiciul moral solicitat la caz în mărime de 30.000 euro, este o sumă nejustificată reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor morale suportate de reclamant, deoarece această sumă este în contradicție cu principiul compensării echitabile potrivit căruia despăgubirea nu trebuie să constituie venituri nejustificate pentru persoana lezată, nici sume excesive pentru autorul daunei.

Astfel, pentru a nu știrbi din principiul satisfacției echitabile a despăgubirilor acordate, instanța consideră că la aprecierea mărimii prejudiciul moral solicitat urmează a se ține cont de mărimea satisfacțiilor acordate de Curtea Europeană, care nu trebuie să fie disproporționate în raport cu sumele acordate de Curte în spețe similare.

În acest sens, în Recomandarea Curții Supreme de Justiție nr.6 din 01.11.2012, se menționează următoarele: „*Analizînd jurisprudența CEDO în cazurile de neexecutare, putem constata că mărimea acesteia este de aproximativ de 600 euro pentru 12 luni de întîrziere şi cîte 300 euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întîrziere*”.

Totodată, instanța reține că potrivit practicii Curții Europene prejudiciul moral acordat de instanțele naționale poate fi mai mic de două ori decât cel acordat de Curtea Europeană (*cauza Cocchiarella vs Italia, nr.64886/01, §146*).

Respectiv, instanța consideră că pentru încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, raportat la criteriile de apreciere prevăzute de legislație: complexitatea cauzei, comportamentul părților/autorităților, miza pentru cel interesat și durata încălcării (la caz 15 ani și 3 luni de neexecutare) – prejudiciul moral urmează a fi admis la caz parțial și anume doar în mărime de 9150 euro, după următorul calcul: 15 ani = 9000 euro; 3 luni = 150 euro (9000 + 150 = 9150).

Instanța a ajuns la această sumă reieșind din mărimea medie a prejudiciului moral acordat de Curtea Europeană, care la tergiversarea examinării cauzei cu 1 an acordă în medie 600 euro, respectiv o lună constituie 50 euro (600 euro : 12 luni = 50 euro).

Totodată, în plan național prejudiciul moral poate fi acordat la jumătatea satisfacțiilor acordate de Curte (*cauza Cocchiarella vs Italia*).

Astfel, instanța va admite în speță un prejudiciu moral în mărime de 4575 euro (9150 : 2 = 4575), care convertit la cursul oficial din ziua pronunțării prezentei hotărâri judecătorești (19,4916) constituie **89.174,07** lei (4575 x 19,4916 = 89.174,07).

Prin urmare, instanța consideră că se atestă temei de drept din prisma cadrului legal indicat supra prin care să fie admisă parțial pretenția din acțiune privind repararea prejudiciului moral pentru neexecutarea hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27.10.2009, raportat la perioada 13.11.2009-februarie 2025, inclusiv (15 ani și 3 luni) și anume doar în mărime de 4575 euro (89.174,07 lei), din suma totală solicitată de reclamant în speță de 30.000 euro, în rest suma pretinsă se respinge ca neîntemeiată.

Referitor la pretenția din acțiune privind încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de timbru, instanța reține că potrivit art.art: 82, 94 alin.(1) CPC, taxa de timbru face parte din cheltuielile de judecată și instanța obligă partea care a pierdut procesul să le plătească la cerere părții care a câștigat, astfel reclamantul este în drept să pretindă compensarea taxei de timbru în mărime de 200 lei, fiind anexate probe că a fost achitată (f.d.2), respectiv se încasează din bugetul statului în beneficiul reclamantului.

Instanța apreciază critic argumentele reclamantului privind admiterea integrală a acțiunii, inclusiv argumentele pârâtului și intervenienților accesorii privind

respingerea integrală a acțiunii, deoarece în opinia instanței vin în contradicție cu circumstanțele speței reținute de instanță conform art.121 Cod de procedură civilă.

Instanța nu se expune la toate argumentele invocate în speță, dar numai asupra aspectelor decisive pentru soluționarea justă a cauzei, după cum rezultă și din jurisprudența Curții Europene (*cauza Gard Ruiz vs Spania, 21.01.1999; parag.26; cauza Moreira Fereira vs Portugalia, 11.07.2017, parag.84,98*).

Având în vedere circumstanțele reținute și normele aplicabile, instanța ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi admisă parțial.

În conformitate cu art.art: 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea înaintată de Stratan Gheorghe împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor, Primăria mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău, executorul judecătoresc Ungureanu Oleg și executorul judecătoresc Talmaci Roman, privind repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești – a admite parțial.

A constata încălcat dreptul reclamantului Stratan Gheorghe la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Bălți nr.3-169/2009 din 27 octombrie 2009, raportat la perioada 13 noiembrie 2009-februarie 2025.

A încasa din bugetul statului prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Stratan Gheorghe născut la *****, prejudiciul moral în mărime de 89.174,07 (optzeci și nouă mii o sută șaptezeci și patru, 07) lei și cheltuielile de judecată privind taxa de timbru 200 (două sute) lei.

În rest, a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțare prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președintele ședinței, judecător Ciprian Valah